

Program
Wychowawczo-Profilaktyczny

Zespołu Szkół Chemicznych
we Włocławku

- 2017/2018 -

WPROWADZENIE

Wychowanie, to proces wspomaganie człowieka w rozwoju ukierunkowany na osiągnięcie w pełni dojrzałości fizycznej, psychicznej, społecznej i duchowej. Główną odpowiedzialność za wychowanie dzieci ponoszą rodzice, ale szkoła jako instytucja powinna wspierać ich działania podejmując między innymi szereg działań o charakterze profilaktycznym. Zakres działań profilaktycznych szkoły może być różny. Jest on uzależniony od potrzeb młodych osób do niej uczęszczających.

Profilaktyka, to ogół działań zapobiegających niepożądanym zjawiskom w rozwoju i zachowaniu się ludzi. Bardzo duże znaczenie ma profilaktyka wśród młodzieży, ponieważ kształtuje się w nich hierarchia wartości, poczucie pewności, procesy myślowe czyli wszystko to, co będzie rzutowało na prawidłowe relacje społeczne w dorosłym życiu. Młodzi ludzie w większości radzą sobie z problemami wieku dorastania jeżeli mają możliwości rozwoju w środowisku dorosłych ludzi na których mogą się wzorować. Zagrożenie powstawania negatywnych zachowań młodzieży istnieje wówczas gdy prawidłowość środowiska, w którym rozwija się młody człowiek jest zaburzona. Powstaje wtedy duże ryzyko powielania przez młodą osobę działań patologicznych. Celem działań profilaktycznych jest zapobieganie negatywnym zjawiskom.

I. OBOWIĄZUJĄCE AKTY PRAWNE

- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7.09.1991 r. (Dz. U. z 2004 r. nr 256, poz. 2572 z późn. zmianami)- art.54 ust.2 pkt 1.
- Karta Nauczyciela.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej art. 48 ust. 1, art. 54 ust. 3-4, art. 70 ust. 1.
- Program polityki prorodzinnej państwa z dnia 17.11.1998 r.
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm., art. 33).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół. (Dz. U. z 2001r., Nr 61 poz. 624 i Dz. U. z 2002r. Nr 10, poz. 96 oraz Dz. U. z 2003r. Nr 146, poz. 1416, z późn. zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 sierpnia 1999 r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. z 1999 r. Nr 67, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 sierpnia 1996 r. w sprawie sposobu organizowania i prowadzenia działalności w zakresie promocji zdrowia

psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym (Dz. U. Nr 112, poz. 537).

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35, poz. 230 i ost. zm. z 25 czerwca 2002 r. Dz. U. Nr 84, poz. 763).
- Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 7 maja 1998 r. w sprawie przeciwdziałania i zwalczania zjawisk patologicznych wśród nieletnich.
- Rezolucja Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 r. w sprawie opracowania rządowego programu zapobiegania i eliminowania zjawiska wykorzystania seksualnego nieletnich (Monitor Polski Nr 50 poz. 476).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczególnych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26, poz. 226).
- Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111, poz. 535).
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. Nr 10, poz. 55).
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2010 r. Nr 33, poz. 178, z późn. zm.).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493, z późn. zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2013 r., poz. 532).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r., ze zmianami z 14 maja 2014 oraz 26 czerwca 2016 w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. 2012 Nr 0, poz. 977).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U., poz. 1113).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
- Statut Szkoły
- Szkolny Zestaw Programów Nauczania.

Przy opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły uwzględniono:

- obowiązujące akty prawne;
- dotychczasowe doświadczenia szkoły;
- zebrane od rodziców, uczniów i nauczycieli propozycje dotyczące głównych problemów wychowawczych i profilaktycznych w szkole i środowisku;

- przeprowadzone badania na temat sytuacji wychowawczej, zagrożeń uzależnieniami w szkole i środowisku;
- przewidywane zmiany w szkole, środowisku i kraju, mogące mieć wpływ na proces wychowania;

II. NAJWAŻNIEJSZE CELE WYCHOWANIA I PROFILAKTYKI. ZAŁOŻENIA PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Wychowanie obywatelskie i regionalne:

- Uczeń charakteryzuje się postawą szacunku do własnego państwa i narodu, jego historii, kultury i tradycji,
- Uczeń charakteryzuje się postawą świadomej przynależności do środowiska lokalnego, regionu, kraju,
- Uczeń posiada wiedzę z zakresu praw człowieka,
- Uczeń zna wartości demokratyczne i posiada umiejętności korzystania z procedur demokratycznych,
- Uczeń świadomie kieruje się zasadami etyki w poszanowaniu światopoglądu wszystkich uczniów,
- Uczeń charakteryzuje się postawą emocjonalnej więzi ze Szkołą poprzez:
  - reprezentowanie Szkoły podczas imprez kulturalno-oświatowych, sportowych, konkursów, olimpiad i innych,
  - czynny udział w promowaniu Szkoły, np. organizowanie dni otwartych i uczestnictwo w giełdach szkół, zapraszanie na spotkania wybitnych osobistości, spotkania z władzami regionu,
  - zachęcanie do działania na rzecz wspólnego dobra społeczności szkolnej i do aktywnego uczestnictwa w życiu Szkoły.

Wspieranie rozwoju samorządności młodzieży poprzez:

- wyzwalanie zdolności organizacyjnych, kierowniczych i pomysłowości,
- wspomaganie działania samorządu uczniowskiego,
- ukształtowanie postaw obywatelskich,
- ukształtowanie postaw twórczych i wymagających podejmowania decyzji,
- ukształtowanie umiejętności samokontroli, samooceny i samodyscypliny,
- ukształtowanie postawy do poszanowania wspólnego dobra i odpowiedzialności za nie.

Wychowanie prozdrowotne z profilaktyką uzależnień:

- propagowanie kultury fizycznej w celu promocji zdrowego trybu życia oraz aktywnego wypoczynku poprzez:
  - udział w pozalekcyjnych zajęciach sportowych,
  - reprezentowanie Szkoły w zawodach sportowych (różne dyscypliny i szczeble rozgrywek);
- Uczeń charakteryzuje się postawą szacunku do własnego zdrowia poprzez informowanie o:
  - chorobach nowotworowych, HIV, AIDS oraz profilaktyce,
  - rozwoju psychoseksualnym człowieka;
- przestrzega zasad zachowania higieny w czasie nauki i odpoczynku,
- przestrzega zasad zdrowego odżywiania,

- zna sposoby radzenia sobie ze stresem,
- Wyposażenie ucznia w odpowiednie postawy wobec uzależnień:
  - dostarczenie wiedzy z zakresu etapów uzależnienia i rodzajów uzależnień,
  - wskazanie postaw, jakie mogą ochronić przed uzależnieniem,
  - dostarczenie wiedzy o funkcjonowaniu rodziny z problemem uzależnienia,
  - dostarczenie wiedzy, gdzie może skorzystać z pomocy osoba zagrożona uzależnieniem bądź uzależniona, a także rodzina żyjąca z osobą uzależnioną.
- wspieranie rozwoju pasji i zainteresowań młodych ludzi.

Ukształtowanie umiejętności prospołecznych:

- analizowanie i ocenianie własnego postępowania, autorefleksja służąca konstruktywnym zmianom swojej postawy,
- umiejętność nazywania i radzenia sobie z emocjami,
- ukształtowanie postawy asertywnej,
- poszanowanie godności, praw i odrębności drugiego człowieka,
- dostarczenie wiedzy, umiejętności, a w konsekwencji postawy z zakresu przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji,
- branie odpowiedzialności za swoje czyny i dobro społeczności szkolnej,
- ukształtowanie umiejętności pracy w zespole, postawy otwartej na współdziałanie,
- negocjowanie i rozwiązywanie problemów (przeprowadzanie procesu decyzyjnego),
- skuteczne komunikowanie się, jasne formułowanie myśli i poglądów (udział w debatach, dyskusjach),
- umiejętność autoprezentacji,
- dbałość o relacje rodzinne, świadomość przemian w niej zachodzących.

Przygotowanie do aktywnego i świadomego korzystania z dóbr kultury, w tym kultury masowej:

- ukształtowanie postaw szacunku dla polskiego dziedzictwa kulturowego,
- ukształtowanie zainteresowań innymi kulturami, uczenie szacunku dla odrębności tradycji i obyczajów innych narodów,
- stwarzanie warunków do rozwijania zainteresowań kulturalnych,
- udział w życiu kulturalnym: odwiedzanie muzeów, galerii, teatrów, sal koncertowych, kin itp.,
- stwarzanie warunków do kreatywnej działalności kulturalnej,
- ukształtowanie kultury osobistej uczniów poprzez obcowanie ze sztuką w Szkole i poza nią,
- stworzenie warunków do zdobywania umiejętności wyszukiwania i korzystania z różnych źródeł informacji, takich jak literatura, prasa, radio, telewizja, internet,
- stworzenie warunków do gromadzenia i przetwarzania danych,
- ukształtowanie krytycznej postawy wobec przekazów medialnych.

Preorientacja zawodowa:

- ukształtowanie umiejętności poznawania siebie, określania własnych umiejętności i predyspozycji zawodowych,
- wyposażenie uczniów w umiejętności świadomego wyboru dalszego etapu kariery zawodowej,
- wyposażenie uczniów w umiejętności dokonywania optymalnego wyboru kierunku dalszego kształcenia i zawodu,

- ukształtowanie postawy przedsiębiorczej.

Realizacja wartości wychowawczych poprzez :

- szacunek dla języka ojczystego, kultury i tradycji narodowej,
- tolerancji wobec różnych poglądów, kultur, postaw i przekonań,
- uczciwość, szczerłość, prawdomówność, rzetelność i odpowiedzialność,
- poznawanie i doskonalenie własnej osobowości,
- umiejętność współżycia w rodzinie i społeczności,
- pomoc potrzebującym, wolontariat
- zdrowy styl życia, postawa proekologiczna.

Realizacja priorytetów Szkoły:

- organizacja procesu rozwoju ucznia ukierunkowana na jego sukces,
- działania wychowawcze sprzyjające efektywnej nauce,
- integracja ze środowiskiem lokalnym i promowanie swojej działalności w tym środowisku.

Realizacja głównych celów wychowawczych:

- zapewnienie optymalnych warunków do wszechstronnego rozwoju osobowości ucznia,
- ukształtowanie postaw twórczych,
- stworzenie warunków do efektywnej współpracy z domem rodzinnym ucznia oraz integracji ze środowiskiem lokalnym,
- dostarczanie wzorców osobowościowych stanowiących model do naśladowania i kształtowania poczucia własnej wartości,
- otwarcie na wartości kultur Europy i świata.

Najważniejszym celem wychowawczym Szkoły jest wspomaganie wszechstronnego rozwoju osobowości dziecka w wymiarze intelektualnym, etycznym, emocjonalnym, społecznym i zdrowotnym.

Powyższe cele zawierają w sobie następujące działania:

- stworzenie warunków do samodzielnego zdobywania wiedzy, informacji.
- ukształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne decyzje,
- ukształtowanie osobowości zdolnej do krytycznego myślenia,
- stwarzanie warunków atmosfery współpracy i koleżeństwa,
- ukształtowanie gotowości do niesienia pomocy innym,
- nauczanie zasad kultury,
- dbałość o kulturę języka,
- pomoc uczniom ze specyficznymi trudnościami w nauce,
- stwarzanie warunków uczniom zdolnym w rozwijaniu ich umiejętności,
- ukształtowanie postawy tolerancji i akceptacji dla innych, integracji uczniów w oparciu o dialog i współdziałanie,
- nauka bezpiecznego zachowania na terenie Szkoły i poza nią, wykorzystanie całodobowego monitoringu,
- ukształtowanie postawy patriotycznej.

III. MISJA SZKOŁY

Zespół Szkół Chemicznych we Włocławku jest szkołą ponadgimnazjalną opierającą się w pracy wychowawczej z młodzieżą na uniwersalnych wartościach ogólnoludzkich. Chcemy wychowywać młodzież odpowiedzialną, tolerancyjną, samodzielnią.

Osiągniemy to poprzez:

- nowatorskie i autorskie programy,
- naukę języków,
- szeroką ofertę zajęć pozalekcyjnych i nadobowiązkowych,
- naukę pracy z komputerem,
- działania na rzecz środowiska,
- wolontariat,
- naukę i pracę w zakładach pracy.

Zapewniamy:

- doskonale przygotowaną kadrę pedagogiczną,
- nowoczesnie wyposażone pracownie: przedmiotowe, językowe, komputerowe,
- szeroki dostęp do obiektów sportowych,
- pomoc psychologiczno-pedagogiczną,
- opiekę medyczną,
- zajęcia praktyczne w odpowiednich zakładach pracy,
- opiekę psychologiczno-pedagogiczną uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i rozwojowymi.

Współpracujemy z muzeum regionalnym, galerią sztuki, teatrem, zakładami pracy i innymi instytucjami, oraz organizacjami dbającymi o zdrowie i bezpieczeństwo młodzieży.

IV. SYLWETKA ABSOLWENTA SZKOŁY

Uczeń w czasie pobytu w Szkole i po zakończeniu nauki reprezentuje następujące postawy:

- jest uczciwy – nie kłamie, nie oszukuje, w czasie sprawdzianów i odpowiedzi ustnych nie korzysta ze ściąg ani z podpowiedzi innych uczniów, sam również nie podpowiada ani nie pomaga innym uczniom oszukiwać w czasie sprawdzianu; samodzielnie wykonuje prace domowe,
- jest wiarygodny i odpowiedzialny – zawsze postępuje zgodnie z głoszonymi zasadami, można powierzyć mu ważne zadania do wykonania, dotrzymuje zobowiązań i obietnic, wartościuje zachowania złe i dobre, stara się przewidzieć skutki swoich działań oraz ponosić konsekwencje swoich czynów,
- jest wytrwały, systematycznie wykonuje zadania i obowiązki, realizuje swoje plany i marzenia,
- ma poczucie własnej wartości, reaguje na poniżające zachowania dorosłych i rówieśników,
- szanuje innych ludzi, wie, jak należy okazywać szacunek osobom dorosłym oraz kolegom i koleżankom,
- jest ciekawy świata, zna najbliższe środowisko, poznaje złożoność świata, analizuje istniejące w nim zależności i związki przyczynowo-skutkowe,

- jest kreatywny, przedsiębiorczy, potrafi w sposób twórczy rozwiązywać problemy, realizuje swoje pomysły, wyznacza sobie cele i dąży do ich zrealizowania, umiejętnie podejmuje ryzyko, radzi sobie w sytuacjach trudnych, potrafi podejmować szybkie decyzje,
- reprezentuje kulturę osobistą:
  - przestrzega zasad bezpiecznego i kulturalnego zachowania się w Szkole,
  - okazuje szacunek i życzliwość wobec rówieśników i osób dorosłych,
  - dba o kulturę języka, nie stosuje wulgaryzmów,
  - dba o wygląd;
- ma świadomość swojej przynależności narodowej, zna specyfikę swojej małej ojczyzny, pozytywnie patrzy na otaczający go świat, siebie i innych ludzi,
- dba o swoje zdrowie psychiczne i fizyczne, przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny,
- jest otwarty na europejskie i światowe wartości kultury,
- jest tolerancyjny: akceptuje odmienność innych ludzi, nie wyśmiewa ani nie prześladuje innych ludzi ze względu na ich narodowość, religię, przekonania polityczne, przeciwstawia się dyskryminacji, staje w obronie prześladowanych czy wyśmiewanych;
- angażuje się w działania na rzecz lokalnego środowiska, reprezentuje postawę opartą na zasadach miłości do ojczyzny, jedności i solidarności z własnym narodem, poczuciu więzi społecznej i wspólnoty kulturowej z innymi członkami narodu.

Postawy opisane w modelu absolwenta są kształtowane wspólnie przez nauczycieli, pracowników Szkoły oraz rodziców poprzez działania wychowawcze oraz własny przykład – nauczyciele i pracownicy Szkoły powinni stanowić wzór do naśladowania w zakresie realizacji ww. postaw.

V. UCZESTNICY PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Dyrektor

- Dbą o prawidłowe funkcjonowanie Szkoły, poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej Szkoły
- Koordynuje, organizuje i nadzoruje działania wychowawcze w Szkole,
- Stwarza warunki do prawidłowej realizacji praw dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- Czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego.

Wychowawca klasowy

1. Poznanie uczniów:
  - a. środowisko,
  - b. odległość miejsca zamieszkania od szkoły,
  - c. sytuacja materialna,
  - d. skład rodziny,
  - e. diagnozowanie sytuacji rodzinnej.
2. Kontakt z opiekunami:
  - a. rozmowy,
  - b. wywiadówki,
  - c. listy,
  - d. telefony,

- e. pozalekcyjne godziny przeznaczone na spotkania z rodzicami.
3. Informowanie uczniów i rodziców o:
- a. zadaniach wynikających z programu wychowawczego szkoły,
  - b. tematyce godzin do dyspozycji wychowawcy klasy,
  - c. aktach prawnych obowiązujących w szkole,
  - d. zajęciach pozalekcyjnych (imprezy, wycieczki, teatr, kino itp.),
  - e. postępach uczniów,
  - f. zachowań i frekwencji,
  - g. prawach i obowiązkach uczniów,
  - h. zasadach bezpieczeństwa w szkole,
  - i. procedurach postępowania w przypadku sytuacji zagrożenia dzieci i młodzieży,
  - j. Formach pomocy uczniom w przypadku uzależnień.
4. Kontrola:
- a. czuwanie nad zachowaniem uczniów,
  - b. czuwanie nad postępami w nauce i frekwencją,
  - c. egzekwowanie obowiązków wobec innych w klasie i szkole,
  - d. egzekwowanie przestrzegania regulaminu szkolnego,
  - e. regularne ocenianie uczniów.
5. Integracja uczniów jako zespołu:
- a. organizowanie życia pozaszkolnego (Wycieczki, biwaki, ogniska, wyjścia do teatru, kina, zabawy, dyskoteki szkolne, bale karnawałowe, bale studniówkowe, połowinki, dni sportu itp.),
  - b. zachęcanie do uczestnictwa w życiu szkoły (organizowanie apeli, akademii, itp.),
  - c. dbanie o utrzymywanie w zespole dobrej atmosfery pracy,
  - d. wyzwalanie aktywności,
  - e. rozwiązywanie problemów wewnątrzklasowych (godziny wychowawcze, indywidualne rozmowy, kontakt z pedagogiem szkolnym,
  - f. wdrażanie do współdziałania.
6. Organizowanie różnych form pomocy dla uczniów:
- a. diagnozowanie potrzeb i trudności uczniów,
  - b. udzielanie uczniom wsparcia psychicznego w sytuacjach kryzysów osobistych, rodzinnych lub szkolnych,
  - c. organizowanie pomocy koleżeńskiej w nauce,
  - d. występowanie o pomoc socjalną,
  - e. uczenie radzenia sobie w sytuacjach życiowych,
  - f. spotkania ze specjalistami zapraszanymi na godziny wychowawcze (Komenda policji, Straż Miejska, pracownik poradni leczenia uzależnień),
  - g. kierowanie do specjalistycznych placówek pedagogiczno-wychowawczych,
  - h. stały kontakt z pedagogiem szkolnym,
  - i. profilaktyka zdrowotna (rozmowy, spotkania z lekarzem, pielęgniarką), Udział w akcjach i programach profilaktycznych.
7. Obrona interesów klasy na forum szkoły:
- a. rada pedagogiczna,
  - b. rozmowy z dyrektorem,
  - c. rozmowy z nauczycielami poszczególnych przedmiotów,
  - d. egzekwowanie praw uczniów,
  - e. pełnienie roli mediatora pomiędzy uczniem a nauczycielem.
8. Rozwój ucznia:
- a. motywowanie do samokształcenia,
  - b. czuwanie nad postępami w nauce,
  - c. kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania,
  - d. profilaktyka zdrowia,

- e. kształtowanie pozytywnych postaw (tolerancja, odpowiedzialność, patriotyzm)
  - f. kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji (wyboru szkoły, wyboru zawodu, zainteresowań, w relacjach interpersonalnych: koledzy, nauczyciele),
  - g. poszerzanie zainteresowań,
  - h. kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów bez przemocy.
9. Realizacja programu wychowawczego klasy i szkoły oraz prowadzenie dokumentacji.
10. Dawanie przykładu własną postawą.
- a. Propagowanie stylu życia wolnego od używek
  - b. Przestrzeganie norm kulturowych języka ojczystego

Nauczyciele przedmiotów

Nauczyciele wszystkich przedmiotów, na każdej lekcji, własną postawą i przez stwarzanie konstruktywnych sytuacji wychowawczych:

- uczą systematyczności, dokładności, tolerancji, przestrzegania obowiązujących norm, pracowitości,
- podnoszą poczucie własnej wartości uczniów i dążą do wypracowania przez nich samokrytycyzmu,
- uczą poprawnej komunikacji i współpracy w grupie,
- zapoznają z zasadami kultury życia codziennego,
- uczą troski o własne zdrowie i bezpieczeństwo,
- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania,
- kształcą i wychowują uczniów zgodnie z zasadami określonymi w programie wychowawczym,
- reagują na sygnały zagrożenia niedostosowaniem społecznym uczniów,
- zapewniają uczniom bezpieczeństwo podczas pobytu w Szkole i poza jej terenem oraz w trakcie wycieczek,
- dbają o poprawne wyrażanie się uczniów.

Zadaniem każdego nauczyciela jest wykorzystywanie treści przedmiotowych do ukazywania:

- wartości ogólnoludzkich, które mogą stać się drogowskazem w życiu człowieka,
- przykładowych postaw bohaterów literackich, historycznych i współczesnych wobec ludzi, sytuacji, problemów, idei,
- procesu podejmowania decyzji i ich skutków,
- rozwiązywania trudnych sytuacji życiowych i dokonywania wyborów,
- tradycji rodzinnych, regionalnych, narodowych i ich znaczenia dla tożsamości człowieka,
- wartości rodziny w życiu człowieka,
- piękna przyrody, jej użyteczności i sposobów ochrony przed zgubnymi wpływami cywilizacji,
- osiągnięć człowieka, będących skutkiem jego pracy i zaangażowania,
- znaczenia norm moralnych w życiu człowieka,
- zagrożeń dla człowieka ze strony przyrody i cywilizacji oraz sposobów ich uniknięcia.
- Rozbudzanie ciekawości świata i ludzi, otwartości na różnorodność kultur i tradycji oraz ludzkich postaw i poglądów
- Rozwijanie samodzielności myślenia, umiejętności zadawania pytań, formułowania problemów, prezentowania własnych poglądów i racjonalnej obrony swoich przekonań
- Wskazywanie na wartości uniwersalne w literaturze i sztuce, umożliwianie właściwiej ich hierarchizacji oraz kształtowanie w oparciu o nie postaw etycznych i moralnej wrażliwości
- Umacnianie przywiązania do tradycji ojczystej i europejskiej, umożliwianie krytycznego osądu własnej przeszłości oraz rozbudzanie odpowiedzialności za przyszłość
- Motywowanie do dalszego kształcenia, przygotowanie do ustawicznej pracy nad samym sobą, uświadamianie potrzeby samokształcenia i rozwijania własnego warsztatu intelektualnego
- Pogłębianie zainteresowań uczniów przeszłością oraz kształtowanie krytycznego stosunku do niej i poszanowania prawdy historycznej
- Utrwalenie podstawowych wartości patriotycznych i narodowych, kształtowanie tożsamości narodowej i europejskiej, rozbudowanie dum z osiągnięć narodu i dorobku cywilizacyjnego ludzkości
- ugruntowanie wartości umożliwiających zrozumienie mechanizmów życia politycznego, gospodarczego i społecznego oraz przeciwstawienie się różnym przejawom patologii w relacjach społecznych

- rozwijanie umiejętności komunikacji społecznej, uzasadniania własnych poglądów i postaw, przeciwstawiania się mitom, stereotypom i uprzedzeniom w życiu publicznym
- przygotowanie do odpowiedzialnego i skutecznego uczestnictwa w życiu publicznym, działania zgodne z prawem i zasadami demokracji dla dobra własnego i wspólnego
- rozwijanie poczucia więzi ze wspólnotą lokalną i obywatelską państwa polskiego, szacunku i uczuć patriotycznych do własnego państwa oraz cnót obywatelskich
- uświadamianie własnych praw i obowiązków wobec innych oraz przygotowanie do skutecznego realizowania
- przysposobienie do aktywnego uczestnictwa w zmieniających się warunkach na rynku pracy oraz zasadach funkcjonowania gospodarki rynkowej
- rozbudzanie przedsiębiorczości, wyobraźni i pomysłowości w poszukiwaniu swojego miejsca w życiu społeczno-gospodarczym w kraju i w państwach UE
- kształtowanie postawy humanistycznej, otwartości na różnorodność zjawisk życia i kultury narodów
- pogłębianie więzi ze wspólnotą europejską i ogólnoludzką
- wyrabianie obiektywnej oceny odmiennych od rodzimych zwyczajów i obyczajów poszanowania odrębności kulturowych oraz troski o ogólnoludzkie dziedzictwo kulturowe
- pogłębianie zrozumienia dla idei pokojowego współżycia narodów
- motywowanie do nauki języków obcych w celu poszerzenia zasięgu porozumiewania się i poruszania we współczesnym świecie oraz ułatwiania współpracy międzynarodowej
- rozwijanie samodzielnego, twórczego i racjonalnego myślenia
- umożliwienie zrozumienia znaczenia i przydatności matematyki
- kształtowanie umiejętności właściwego organizowania procesu uczenia się, także z wykorzystaniem urządzeń technicznych oraz podejmowanie konstruktywnej współpracy w grupie i negocjowania decyzji grupowych
- wdrażanie do praktycznego stosowania zasad dobrej organizacji pracy, dyscypliny myślenia, staranności, krytycyzmu, stałego korygowania błędów, szacunku do poglądów niezgodnych z własnymi
- rozbudzanie zainteresowań i zamiłowań badawczych z zakresu świata przyrody
- rozbudowanie aktywności własnej uczniów opartej na poznawczym i emocjonalnym stosunku do zjawisk świata przyrodniczego
- ukazywanie pozytywnego i negatywnego znaczenia odkryć fizycznych dla rozwoju cywilizacyjnego

Pedagog szkolny

- monitorowanie spełniania przez uczniów obowiązku szkolnego i obowiązku nauki
- współorganizacja i monitorowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej
- diagnozowanie potrzeb uczniów oraz rozpoznawanie indywidualnych potrzeb uczniów
- analiza niepowodzeń szkolnych uczniów
- organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli
- podejmuje działania wychowawcze wynikające z programu wychowawczego Szkoły
- wspiera w działaniach wychowawców i nauczycieli
- działa na rzecz zorganizowania opieki i pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej
- wspomaga uczniów w kierunku dalszego rozwoju i doradztwa zawodowego
- współpraca z instytucjami wspomagającymi działania edukacyjne, wychowawcze i profilaktyczne szkoły
- uczestniczenie w realizacji tematycznych programów profilaktycznych
- monitorowanie działań profilaktycznych prowadzonych na terenie szkoły
- organizacja i prowadzenie zajęć wychowawczych o charakterze socjoterapeutycznych, z indywidualnymi uczniami lub grupom uczniów

Rodzice uczniów

Ważnym elementem programu wychowawczego jest współpraca z rodzicami. Zadaniem i rolą szkoły jest wspieranie rodziny w procesie wychowawczym, kultywowaniu uniwersalnych wartości i pielęgnowaniu tradycji. Rodzice są partnerem szkoły w pracy wychowawczej. Program wychowawczy musi więc uwzględniać oczekiwania i sugestie rodziców.

1. Przepływ informacji o uczniach pomiędzy rodzicami i nauczycielami:
  - a. informowanie o postępach w nauce i zachowaniu na półwywiadówkach (listopad, kwiecień), wywiadówce wśród rocznej (styczeń-luty), w terminach indywidualnie ustalonych z rodzicami, a także na życzenie rodziców w czasie wolnym od zajęć lekcyjnych i dyżurów,
  - b. w szczególnych przypadkach udzielanie informacji telefonicznych (w czasie wolnym od zajęć lekcyjnych i dyżurów),
  - c. przekazywanie informacji w dzienniczkach ucznia i listownie.
2. Informacje o szkole:
  - a. na początku każdego roku szkolnego zapoznanie rodziców
    - z planem pracy wychowawcy klasy,
    - z wewnątrzszkolnym systemem oceniania,
    - przedmiotowymi systemami oceniania.
  - b. zapoznanie rodziców klas pierwszych:
    - ze statutem szkoły,
    - ze szkolnym programem wychowawczym.
3. Badanie opinii rodziców (w formie ankiet lub wyrażania opinii na zebraniach klasowych) dotyczące:
  - a. oczekiwań rodziców wobec szkoły,
  - b. skuteczności realizowania zadań wychowawczych i edukacyjnych,
  - c. programu wychowawczego szkoły,
  - d. wewnątrzszkolnego systemu oceniania,
  - e. przedmiotowych systemów oceniania.

4. Zapraszanie rodziców do wspólnych działań na rzecz uczniów i szkoły:
  - a. udział w imprezach klasowych i szkolnych,
  - b. współorganizowanie wycieczek,
  - c. udział w drobnych remontach i upiększaniu klasy, budynku szkolnego itp.,
  - d. udział w realizowaniu programów wychowawczych.

5. Poradnictwo i udzielanie rodzicom wsparcia w trudnych sytuacjach:
  - a. przekazywanie informacji rodzicom o instytucjach wspierających dziecko i rodzinę (np. Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, telefon zaufania i inne),
  - b. skierowanie uczniów na badania lub konsultacje do poradni psychologiczno-pedagogicznej,
  - c. udzielanie pomocy rodzicom w rozwiązywaniu indywidualnych problemów wychowawczych lub rodzinnych, na życzenie rodziców, przez pedagoga, wychowawcę klasy,
  - d. udzielanie pomocy rodzinom potrzebującym pomocy (patologicznym, niewydolnym wychowawczo, ubogim),
  - e. pedagogizacja rodziców - krótkie prelekcje wychowawcy lub pedagoga na zebraniach z rodzicami, dotyczące problemów rozwoju ich dzieci oraz metod postępowania w różnych sytuacjach wychowawczych.

Pracownicy niepedagogiczni:

- reagują na przejawy negatywnych zachowań i informują o tym wychowawcę klasy,
- wyrażają swoją opinię na temat oceny zachowania uczniów,
- wspomagają nauczycieli w realizowaniu działań wychowawczych.

Rada rodziców:

- reprezentuje ogół rodziców oraz podejmuje działania wspierające proces wychowawczy Szkoły,
- współdecyduje o formach pomocy dzieciom oraz ich wypoczynku, współuczestniczy w opracowaniu programu wychowawczego Szkoły,

Samorząd uczniowski:

- inspiruje i organizuje życie kulturalne i intelektualne na terenie Szkoły,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego wobec dyrekcji i grona pedagogicznego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji

Uczniowie:

- Przestrzegają obowiązujących przepisów
- Współorganizują imprezy i akcje szkolne,
- Akceptują innych uczniów i szanują ich prawa
- Współtworzą społeczność szkolną
- Wykorzystują swoje prawo samorządności
- Kierują swym rozwojem, stają się coraz bardziej samodzielni

- Prowadza zdrowy tryb życia
- Dbają o środowisko naturalne
- Mają szacunek do kultury i tradycji narodowej.

**VI. ZADANIA WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNE I FORMY REALIZACJI
KSZTAŁTOWANIE POZYTYWNYCH POSTAW SPOŁECZNYCH
PROMOWANIE BEZPIECZNYCH ZACHOWAŃ. KSZTAŁTOWANIE WIĘZI
Z KRAJEM OJCZYSTYM, POSZANOWANIE DLA DZIEDZICTWA
NARODOWEGO ORAZ INNYCH KULTUR I TRADYCJI**

Zadania	Cele	Formy i sposoby realizacji
Miejsce ucznia w grupie rówieśniczej i umiejętność współpracy	<ul style="list-style-type: none"> • Ukształtowanie u uczniów postawy asertywnej, • poszanowanie godności, praw i odrębności drugiego człowieka, • ukształtowanie postawy z zakresu przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji, • umiejętność nazywania i radzenia sobie z emocjami, • branie odpowiedzialności za swoje czyny i dobro społeczności szkolnej, • umiejętność pracy w zespole, kształtowanie postawy otwartej na współdziałanie, • negocjowanie i rozwiązywanie problemów (przeprowadzanie procesu decyzyjnego), • umiejętność autoprezentacji. • egzekwowanie stosowania się do reguł obowiązujących w Szkole 	<ul style="list-style-type: none"> • Na godzinach do dyspozycji wychowawcy, rozmowy z pedagogiem, nauczycielami i specjalistami
Przestrzeganie norm dobrego zachowania w środowisku szkolnym i rodzinnym	<p>Egzekwowanie wśród uczniów właściwych postaw, czyli:</p> <ul style="list-style-type: none"> • okazywania w słowach i czynach szacunku wobec dorosłych, rówieśników i młodszych, • nawykowego stosowania zwrotów grzecznościowych, • znajomości i stosowania obowiązujących zasad korzystania z telefonów komórkowych na terenie Szkoły. <p>Ukształtowanie postaw patriotycznych – podejmowanie tematyki na zajęciach poprzez opowiadania, scenki rodzajowe, dramę, rozmowy i pogadanki, prezentację symboli narodowych i godnego zachowania się wobec nich</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Na godzinach do dyspozycji wychowawcy, rozmowy z pedagogiem, nauczycielami i specjalistami

<p>Poznanie przez uczniów swoich mocnych i słabych stron oraz praca nad nimi</p>	<p>Rozmowy, pogadanki na temat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nabywania przez uczniów umiejętności obiektywnej oceny własnego postępowania, świadomości własnych wad i zalet, • akceptacji siebie, • dostrzegania wpływu innych na kształtowanie osobowości, • wykształcenia postawy krytycyzmu wobec wzorców, • treningu asertywności 	<ul style="list-style-type: none"> • Na godzinach do dyspozycji wychowawcy, rozmowy z pedagogiem, nauczycielami i specjalistami
<p>Przygotowanie do aktywnego i świadomego korzystania z dóbr kultury (w tym kultury masowej)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ukształtowanie postaw szacunku dla polskiego dziedzictwa kulturowego, • rozbudzanie zainteresowań innymi kulturami, uczenie szacunku dla odrębności tradycji i obyczajów innych narodów, • rozbudzanie zainteresowań kulturalnych. • udział w życiu kulturalnym: odwiedzanie muzeów, galerii, teatrów, sal koncertowych, kin, • zachęcanie do kreatywnej działalności kulturalnej, • ukształtowanie kultury osobistej uczniów poprzez obcowanie ze sztuką w Szkole i poza nią, • przygotowanie do zdobywania umiejętności wyszukiwania i korzystania z różnych źródeł informacji: literatura, prasa, radio, telewizja, • ukształtowanie postawy dystansu wobec przekazów medialnych 	<ul style="list-style-type: none"> • Na godzinach do dyspozycji wychowawcy, rozmowy z pedagogiem, nauczycielami i specjalistami
<p>Wychowanie obywatelskie i regionalne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ukształtowanie u uczniów postawy szacunku do własnego państwa i narodu, jego historii, kultury i tradycji, świadomej przynależności do środowiska lokalnego, regionu, Europy i świata, • przekazywanie wiedzy z zakresu praw człowieka oraz dyskryminacji, • ukształtowanie postawy szacunku dla przyrody i świadomości, że jest się jej częścią, • ukształtowanie postawy zgodnej z wartościami demokracji która korzysta z procedur demokratycznych, • przekazywanie wiedzy na temat własnej Szkoły, dzielnicy, miasta, regionu • wolontariat 	<ul style="list-style-type: none"> • Na godzinach do dyspozycji wychowawcy, rozmowy z pedagogiem, nauczycielami i specjalistami

Integracja działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły i rodziców	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie rodziców z programem wychowawczo-profilaktycznym oraz innymi prawnymi aktami szkoły • Określenie wymagań stawianych uczniom, dotyczących pożądaných przez Szkołę zachowań, które zapewnią utrzymanie ładu i bezpieczeństwa • uwzględnianie na zebraniach z rodzicami tematów z zakresu wychowania, adekwatnych do problemów klasowych • Badanie opinii rodziców dot. skuteczności realizowanych zadań edukacyjno-wychowawczych; przedmiotowych systemów oceniania • Włącznie rodziców do prac przy realizacji zamierzeń wychowawczych <ul style="list-style-type: none"> ○ Udział rodziców w tworzeniu Programu Wychowawczo-Profilaktycznego, Statutu i innych ○ Udział w uroczystościach, imprezach szkolnych i klasowych ○ Współpraca z rodzicami w planowaniu działań wychowawczych i pomoc w rozwiązywaniu problemów dziecka • Przekazywanie rodzicom informacji nt. praw i obowiązków ucznia • Przekazywanie rodzicom informacji dot. metod oddziaływań wychowawczych 	<ul style="list-style-type: none"> • Na spotkania z rodzicami i podczas zebrań klasowych • Działania pracowników szkoły: dyżury nauczycieli, procedury reagowania w syt. Trudnych • Zebrania z rodzicami • Ankiety, lub wyrażanie opinii na zebraniach klasowych • Współpraca z rada rodziców • Wywiadówka, tablica, dziennik elektroniczny • Konsultacje, porady
Wychowanie prozdrowotne	<ul style="list-style-type: none"> • Ukształtowanie zachowań sprzyjających zdrowiu • 	<ul style="list-style-type: none"> •

VII. EWALUACJA

Ewaluacji wyników należy dokonać na koniec roku szkolnego i opracować wnioski i do pracy na rok następny.

Ewaluacji dokonuje zespół złożony z:

- wychowawców
- pedagogów

- przedstawiciele samorządu uczniowskiego
- przedstawiciele Rady Rodziców

Procedura ewaluacyjna obejmuje:

- obserwację działań wychowawczych nauczycieli i dyrekcji,
- rozmowy indywidualne z nauczycielami, rodzicami,
- analizę problemów zgłaszanych pedagogowi,
- badania ankietowe skierowane do uczniów i rodziców,
- analizę sprawozdań półrocznych i rocznych wychowawców i pedagoga, pielęgniarki,
- formułowanie wniosków i rekomendacji,
- modyfikację programu wychowawczego.

Narzędzia ewaluacji:

- Sprawozdania wychowawców z realizacji programów Wychowawczo-Profilaktycznych klas,
- Ankieta skierowana do uczniów, dotycząca ich postaw i zainteresowań
- Ankieta skierowana do rodziców, dotycząca osiągnięć dydaktyczno-wychowawczych dziecka, ze wskazaniem kierunku działań do dalszej pracy
- Ankieta skierowana do nauczycieli której celem będzie uzyskanie informacji nt. realizacji programu Wychowawczo-Profilaktycznego i ewentualnej jego modyfikacji
- Analiza trudności wychowawczych, problemów szkolnych i środowiskowych profilaktycznych przeprowadzona przez pedagogów na podstawie danych od nauczycieli, wychowawców klas, rodziców i uczniów.
- Analiza dokumentów
- Obserwacje
- Wywiady z uczniami, rodzicami i nauczycielami

VIII. USTALENIA KOŃCOWE

Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest nadzorowany przez dyrektora szkoły, a wnioski z jego funkcjonowania w postaci sprawozdania na koniec roku szkolnego przedstawiają pracownicy szkoły. Sprawozdanie powstaje na podstawie:

Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest otwarty i może być modyfikowany w trakcie realizacji. Program ten podlega monitorowaniu u ewaluacji.